

2017. december

•• *Trubnik* ••

IV. évf. 12. szám

KIIRTÓS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

**MINDEN KEDVES OLVASÓMNAK
SZERETETTELJES KARÁCSONYT
ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNOK!**

**VŠETKÝM MOJIM ČITATEĽOM PRAJEM
VESELÉ PREŽIETIE VIANOČNÝCH SVIATKOV
A VSETKO NAJLEPSIE V NOVOM ROKU!**

Szent éjszaka

Rég volt az nagyon régen, mikor Rómában a büszke császár Augustus uralkodott és Jeruzsálemben a kegyetlen király Heródes.

Akkor egyszer szétterült a világ fölött a Szent éjszaka. Sötét éjszaka volt az, a legsötétebb, amit akkor átélt a világ. Mintha az egész föld beleesett volna, egy mély pincébe. A népek az ismerős utakon sem ismerték ki magukat, hát még az ismeretleneken. A földet nem lehetett megkülönböztetni a víztől, a csillagok elbújtak, a hold elfordította a földtől az arcát.

Amilyen sötét, olyan csöndes volt. A folyók, patakok megszűntek folyni, a szellő sem susogott. A tenger nem mosta a partokat. A fű sem nőtt, a harmat nem esett, a virágok nem merték terjeszteni az illatot. – mintha az egész természet megkövült volna. Sötét és csöndes volt ez az éjszaka, de csöndes és mentes a bűnöktől.

A ragadozó állatok nem vadásztak, a kígyók nem csíptek, kutyák nem haraptak, és nem ugattak. Zsiványoknak egy ajtót sem sikerült kinyitniuk, és egyetlen kard, vagy kés nem tudott ember vért ontani. Békés csöndes éjszaka volt, csak Augustus császár nem tudott aludni. Tegnap a római urak megkérdezték, fölállíthatják - e neki templomban az oltárt és feláldozhatják - e az áldozatokat. Nem tudott nekik rögtön válaszolni, előbb meg akarta beszélni a pogány istennel, nem fognak e megharagudni, hogyha a népek neki adnák meg az isteni tiszteletet és áldozatot áldoznának fel.

Aztán magához hívta leghívebb barátait és éjjel előtt felkerekedtek a város szélén lévő kapitól hegyre, ahol az égnek emelkedik a nagy templom teli bálványszobrokkal.

Rabszolgák viszik a császárt faragott hordszéken, rabszolgák világítják az utat és visznek mindent, ami szükséges a pogány áldozatokhoz. A császár vidáman beszélget a barátokkal és nem is, veszi észre, milyen sötét, csöndes és nyugodt ez az éjszaka. Csak amikor felértek a hegyre a templomhoz, ijedtek meg, mert a nagy sziklánál nem messzire a templomtól észrevették az öreg pogány jósnőt, Szibylát.

- Mit keres itt? – mondják egymás közt a barátok, suttogják a rabszolgák. – Talán köszönteni jött a császárt, mint az új római istent? Idáig biztos lustasága miatt nem jött elő a barlangjából.

Olyan félelem hatalmasodott el rajtuk, hogyha nem lenne a császár szétszaladtak, volna.

A császár csak most kezdi érezni, milyen nyugodt, csöndes és sötét ez az éjszaka, mintha valami veszedelmes dolognak kellene történnie. Barátai nyugtatják, rabszolgák hajolgatnak előtte:

- Ez jó jel, Augustus császár! Lám, az egész természet megállította a lélegzetét és új istenként fogad. Az öreg Szibyla is üdvözölni jött! Rabszolgák gyújtják a tüzet a háromlábú oltáron. A lángokba tömjént szórnak a császárnak kalitkát nyújtanak a kezébe, benne két galambbal, hogy fölálldozza őket. Augustus kiveszi a kalitkából a galambokat, de a kezei valahogy elkezdenek nehezedni – a galamb egyik óvatlan pillanatban kitépi szárnyát a kezéből és eltűnik a sötét éjszaka leple alatt.

Megijedt barátok néznek a császárra, nem valami rossz előjel?

A császár nyugodtan mossa a kezét, szedi ki a másik galambot, és erősebben szorítja – de az is könnyedén kisiklik és eltűnik az éjszakai sötétségben.

Akkor már a császár ijedten esik a földre és imádkozik a pogány istenekhez, hogy védjék meg a szerencsétlenségtől, mert ez rossz jelzés, ha az egyik áldozata nem sikerült...

Az öreg jósnő Szibyla tovább is ott ül a sziklán, meg sem fordul. Talán nem is tudja, mi történik körülötte, mert az ő lelke messzire néz, Betlehem városába, ahol furcsa jelenést lát.

Széles mezőket, réteket, legelőket, birkanyáját és tűznél lévő pásztorokat. Hogy lehetséges az, hogy a közeli erdőből nem húzódnak elő kigúvadt szemekkel a farkasok? Milyen furcsa látvány ez? A kutyák nyugodtan fekszenek, a bárányok nem szaladgálnak,

A pásztorok, nem dobálják botjaikat a farkasokhoz, mert a farkasok is, nyugodtan fekszenek a falkában.

Hirtelen valami ének hangzik, nem a föld felől jön, de fentről a fellegekből. Szibyla felemeli a fejét, és angyalok seregeit látja, ahogy énekelve röpködnek Betlehem felett, mintha valakit keresnének.

Az angyalok egyre hangosabban énekelnek, végül a pásztorok is ébrednek. Meglátják a fehér angyalokat, nézik, hogyan röpködnek felettük és

hallgatják, hogy milyen örömmel énekelnek és zenélnék hegedűkkel, hárfákon és citerán.

Betlehem fölött hírtelen óriási csillag gyúl ki és röpül a városon túli istállóhoz.

Az angyalok egyenest feléje veszik az irányt, a pásztorok rohannak utánuk. Az egész város és környéke kifehéredik. Abban a pillanatban feléled az egész természet. A császár Rómában és barátai is érzik a változást.

Lengeti hajukat a szellő, a városban lévő folyó felcsobogott, a fák zizegtek, a hold magasra hágott az égbolton és újból megvilágította a világot. Mindkét galamb leszállt az égről és császár vállaira ült. Erre a csodára Augustus büszkén és örömmel néz. Barátai és a rabszolgák térdre borulnak előtte és kiáltoznak:

- Légy áldott császár! Az istenek jó választ adtak! Te vagy az új Isten, aki előtt térdre kell borulni a Kapitolon lévő templomban! A barátok és rabszolgák kiáltásait Sibyla is meghallja. A látomásból magához térve, lemegy a császárhoz, kézen fogva húzza, és a kijáráshoz mutat:

- Légy üdvözölve császár! Nézd, mit mutatok

neked! A császár néz, néz és messzire, nagyon messzire lát. Betlehem városát látja és a szegényes istállót szalmatetővel. Az istálló ajtajában pásztorok térdepelnek, bent a fiatal anya lehajolva a jászolban fekvő mennyei gyermek fölé. Az istálló fölött csillag világít és röpködnek az éneklő angyalok.

- Áldott légy, császár! - ismétli Sibyla. – Nézd, mit mutatok! Ott abban a jászolban

Fekszik az igazi Isten, akinek a világ összes népe köszönni fog! Sibyla az ég felé emeli kezeit. Szemei ragyognak, és zúgó erős hangon mondja:

- Úr Jézusnak fognak köszönni a népek, és nem neked, halandó embernek!

Aztán kikerülve néhány remegő férfit eltűnt az éjszaka sötétjébe...

A császár visszatért a palotájába. Másnap megtiltotta saját oltárának építését a pogány templomban. Ugyanazon a helyen gyönyörű oltárt építtetett Isten Fiának.

Maros Madac, Svatá noc című írását, fordította:

Franyó Rudolf

Ünnepek a laktanyában

1973-ban ott töltöttem mind a kettőt, ráadásul hadtápszolgálatban (hadtápkanyi – konyhamalac). Karácsonykor természetesen pontyot süttünk. Volt egy univerzális zöldségtisztító gép belül erős forgó kefékkel, amit burgonyára, répára, karalábéra lehetett alkalmazni.

Egy újoncot bíztak meg a halak megpucolásával, aki nemes egyszerűséggel bedobálta őket a gépbe. A szakácsok elképedve látták, hogy barna trutyi (a szláv nyelvek méreg – truczna szavának magyar rövidítése) folyik ki a zörgő gépből. A kaszárnyában ezren voltunk, de háromezer adag körmöt főztünk le kocsonyának Szilveszterre. Máig eltelt 44 év, de azóta sem ettem soha kocsonyát, úgy elteltem akkor már a szagával is. Sötétedés után a szobaparancsnokunk egy húsz literes műanyag kannával rohanva érkezett. Tudtuk, hogy bor lehet benne, ezért óriási ovációval fogadtuk. Gyorsan kinyitotta az ablakot és kidobta. Óriási csattanással robbant szét a második emeletről földet érve. Ekkor lépett be a lihegő ÜTI (ügyeletes tiszt) is. Nem lett fegyelmi ügy, mert a bor mind kárba veszett.

Volt a rokonságunkban egy szomorúbb történet is. Apai nagyapám öccse az orosz fronton harcolt. Idegen földön. Idegen célokért. Mindent megtett a tisztjeinek, csak, hogy karácsonyra haza jöhessen. Így is lett. Szilveszter után indult vissza egy bizonyos Don nevű folyó mellé. Soha több hír nem érkezett róla. Apai nagyapám Kitzbúchelben kapott kiképzést a német nyelvtudása miatt, de az első világháborút 17 – től 21 éves koráig Erdélyben harcolta végig a román betörés ellen. A második elején is behívták, de egy hízott disznóval megvásárolta a szabadságát. A front előtt az egész családját Csobánkára költöztette, mert ott lakott Szálasy, és így bevehetetlennek tűnt, az akkori észjárás szerint a bevétele, vagy legalább is biztonságosabbnak tűnt az ország összes falujánál. A fuldokló a legvékonyabb „szalmaszálba” is belekapaszkodik. Néhai unokatestvéremmel ugyanis már várandós volt a nagynéném. 1944 Karácsonya és Szilvesztere minden volt csak „békés” nem.

Tisztelettel, Losonci Miklós mérnökstanár

Szlovák Önkormányzat hírei

Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő – testülete 2017. november 21-én, 16.30 órakor ülést tartott.

Megjelent képviselők: Franyó Rudolf elnök, Hornyák Józsefné elnökhelyettes, Dombai Gáborné képviselő. **A Szentendrei Közös Önkormányzati Hivatal részéről:** Bartha Enikő irodavezető Tamás Attiláné számviteli vezető.

Franyó Rudolf elnök: Köszöntötte a megjelent képviselőket és a hivatal dolgozóit. 16.50 - kor megnyitotta az ülést és megállapította, hogy a Képviselő-testület határozatképes, 3 képviselő jelen van. Ismertette a napirendi pontokat. Kérte, hogy szavazzanak a napirend elfogadásáról.

Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete 3 igen szavazattal a napirendet elfogadta.

1. Napirend: Előterjesztés a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat 2017. évi költségvetésének I-III. negyedévi teljesítéséről.

Franyó Rudolf elnök: előadta, fontosnak tartja, hogy pontosan tudják mennyi pénzt, és mikorra kell elkölteni az önkormányzatnak. Mennyi a pénzmaradvány, amit szigorúan fel kell használni december 31-ig?

Tamás Attiláné számviteli vezető: előadta, hogy idén nagyon keveset költött az önkormányzat, így kerekítve 1 millió forint maradvány van.

Dombai Gáborné képviselő: indítványozta, hogy adjanak az óvodának 100. 000 forintot, és 100 000 forintot fordítsanak az idősek napja rendezvény étkezésének biztosítására. Továbbá, még egy jó minőségű magnetofon megvásárlását is kérte.

Franyó Rudolf elnök: támogatta a felvetést és javasolta, hogy hozzanak erről egy határozatot.

Dombai Gáborné képviselő: felvetette, hogy szilveszterre jó lenne meghívni a kóspallagi testvértelepülés képviselőit.

Franyó Rudolf elnök támogatta az indítványt. Ugyanakkor javasolta, hogy minél előbb üljön össze a testület és döntsenek a fennmaradó összeg felhasználásáról.

Dombai Gáborné képviselő véleménye szerint vásárolhatnának ég üstházakat, edényeket, evőeszközöket, tányérokat, tálaló edényeket, hogy a nagyobb rendezvényeket könnyebben lehessen lerendezni.

Juhász Károlyné: jelezte, hogy ezeknek az eszközöknek a tárolásáról is gondoskodni kell. Most nem tudna olyan helyet mondani, ahová lerakhatnák.

Franyó Rudolf elnök: megemlítette, hogy polgármester úr szóban és levélben is kérte, hogy több utcának segítsen szlovákra fordítani a nevét. Ezt ő megtette, és az utcák kétnyelvű jegyzékét tanulmányozásra, észrevételezésre átadta képviselőtársainak. Megjegyezte, hogy elég nehéz volt a fordítás.

Juhász Károlyné: ezt alátámasztva érdekességgént megemlítette, hogy nem minden utcanév lett szó szerint lefordítva. Példaként a Béke utcát említette.

Franyó Rudolf elnök: elmondta, hogy a régi faluszerkezetet meghatározó utcáknál ismételten azokat a neveket adta meg, ahogy azokat az alapítók a falu alapításakor elnevezték. Béke utcánk tipikus példája ennek, de mivel ez hosszabb téma ezt inkább egy másik írásában le fogja közölni. Most csak arra kéri képviselő társait, „hogy több szem többet lát” - nézzék át az átadott utcajegyzéket, és majd tegyék meg észrevételeiket.

Hornyák Józsefné elnökhelyettes: érdeklődött, hogy naptárban be lettek – e írva végrehajtott programok?

Franyó Rudolf elnök: hangsúlyozta, hogy ő a legtöbb eseményt feljegyezte. Ezeket viszont, a tavalyihoz hasonlóan írásba kell rögzíteni, amely majd az éves záróülés mellékletét fogja képezni, hiszen az új pénzügyi elosztás értelmében alanyi jogon az eddigi gyakorlat szerinti összegnek csak a fele jár. Azok a szlovák önkormányzatok, akik tesznek is valamit szlovákságunk fennmaradásáért

pontozás alapján magasabb összegeket kapnak a közös költségvetésből. Az olyan szlovák önkormányzatok, melyek nem tesznek semmit, vagy annál is kevesebbet a szlovák múltunk fennmaradásáért a pontozásos rendszer alapján kevesebb költségvetési keretösszeget kapnak.

Dombai Gáborné képviselő : véleménye szerint nem a pontokat kellene gyűjteni, hanem csinálni kellene végre valamit.

Franyó Rudolf elnök: emlékeztetett arra, hogy mindenképpen le kell írni azokat a dolgokat, amiket elvégeztek, igazolnak is. Tájékoztatni kell a költségvetésünk nagyságáról döntéshozókat, a szlovákságunk megőrzéséért tett áldozatos munkánkról. Ezeket időrendi sorrendben akkor is le fogja írni és továbbítás végett „örök emlékezet okáért” ezen jegyzőkönyvhöz csatolni fogja.

Hornyák Józsefné elnökhelyettes: higgadtan megjegyezte, hogy nem egyedül **Dombai Gábornénak** kell megszervezni, hanem mind a hármuknak le kell ülniük és megbeszélni a tennivalókat.

Franyó Rudolf elnök: felvetette, hogy több olyan régi testvér - települési szerződésük van, ahol nem tartják egymással a kapcsolatot. Kérdezi, hogy próbálkozzanak-e még ezekkel, a településekkel, vagy keressenek újakat. Azokat a meglévő településeket, akikkel évek óta nincs kapcsolatuk, meg kell kérdezni, hogy szeretnének-e testvér-településük maradni.

Dombai Gáborné képviselő: véleménye szerint újakat kellene keresni.

Franyó Rudolf elnök: már régebben azt javasolta, még kezdetkor, hogy Szőgyént kellene megkeresni, mert Pilisszentlászlóról nagyon sokan települtek oda. Muzslával, az előző polgármester Drapák Károly idejében jó, virágzó volt a kapcsolatuk, sajnos a mostani már nem igazán tartja össze velük ezeket a szálakat.

További kérdés, hozzászólás nem lévén, javasolta, hogy szavazzanak az előterjesztésben szereplő határozati javaslat elfogadásáról.

Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete 3 igen szavazattal egyhangúan az alábbi határozatot hozta: Pilisszentlászló Szlovák nemzetiségi Önkormányzat 2017. évi költségvetésének I-III. negyedéves teljesítéséről szóló beszámolót.

Franyó Rudolf elnök javaslatára írásba foglalták Az Idősek napi rendezvényhez az étkezés biztosítására 100 000 forintot, további 100 000 forintot a Pilisszentlászlói Vadvirág Óvoda részére játszószerzők vásárlására, valamint cca. Ilyen összegben egy felvevő és lejátszó magnó kerül beszerzésre.

Egyéb nem lévén az elnök az ülést 17. 15 órakor bezárta.

Franyó Rudolf

Papanek László – az alábbi írás beküldője – mérnök szakember, kinek szülei több, mint húsz éve Pilisszentlászlóra települtek és azóta itt élnek.

A pályaőr szentestéje

Jozef Cíger Hronský (1896-1960)

Mráz András kirázta a havat csizmájából, belépett a szobába, átfagyott kezét dörzsölgetve. Levette bárányszőr ködmönét és a tűzhelyhez közel telepedett le. Hja, az öregembert a tél keményen morzsolja, szívesebben ül le a melegben. Mráz András nem is titkolta, régen volt, mikor nem törődött a csomósra fagyott jéggel, sem a metsző széllel. Mintha csak megnyugodott volna, végigsimította ritkás, őszes bajuszát és hosszadalmas, széles mozdulattal mélyesztette zsebébe ujjait, elővéve pipáját.

-Tél van, hallod, eddig soha nem látott tél, -

mondta feleségének, az öregasszonynak, aki valamit keresgélt az ablaknál.

-Tél van.

-Nem is emlékszem ilyen...

Felesége feltette a szemüveget, bólintott egyet és kinézett a kisablakon.

-Igen...a tél. Nem emlékszem, nem... nekünk már a nyár sem elég meleg. Tél van, igen az, öregség... Minden évben hideg van, és most van Karácsony, ma pedig Szenteste.

-Karácsony - ismételte meg Mráz, valamit még mormolva magában. Lassú mozdulattal megtömté

pipáját, a tűzhelyből előhalászott egy izzó széndarabot, majd ujjával a kormos fedél alá tette.

-Neresnica felől fúj ez a hideg szél.

Úgy tűnt neki, hogy soha még nem volt ennyire metsző, pedig már régóta, emberemlékezet óta hallotta a neresnicai szél zaját. Számtalanszor kivirágzott már a négy almafa az aprócska bakterház mellett, sokszor telepedett fehér hó a várkastély falaira, amely alatt a vasúti őrház csak játékszernek tűnik és a rengetegszer öltözött sárga színbe a pitypangos rét, a Szlatina is tükörsimára fagyott, de a Neresnica felől még soha nem fújt ilyen könnyörtelen karácsonyi szél.

Maga is tudta, igaza van a feleségének. – Elrepültek az évek – mondta ki hangtalanul, mikor leengedte a sorompót. Az emberre is hullik a hó – de egyszer belepi, és soha többé nem olvad el. Az ember már csak ilyen. Befagy a Szlatina, de jön a tavasz, a fűzfák megébrednek, kizöldülnek újfent, de az emberre egyszer elérkezik a hideg, az igazi tél és hiába is próbálsz elrejtőzni előle...Csak a sínek mások, mindig ugyanúgy feketéllenek, mindig éppúgy szaladnak. Hiába dül a szél a Neresnica, vagy a Garam felől, hiába a tavasz, vagy a tél. A vasút mindenhová elér, mindent elsöpör, lebir és csak két vonal feketéllik utána... Ó, jó a hatalmast szolgálni.

Mráz András álldogált a fehérbe öltözött tájban, mellette piros lapátja, ujjai leszorítva báránnyőr bundája mellé, bár nem tudta volna megmondani, kinek is mutatnak önkéntelen tiszteletet; igen, szokásféleség. Mikor a zaj elhalkult, a tárcsát hóna alá vágta, a lapátot a helyére tette és sietett vissza a házba.

-Hideg van.

-Mrázné bólintott.

Ismét pipáját kezdte megtömni, majd szén után keresgélt. A hídon valami szerelvény adott ki csikorgó hangot és az öreg utána pillantott.

-Biztos Brezinából siet.

-Mindenik igyekszik, egy kis idő múlva beesteledik, közeleg a Szenteste, sietnek haza. Minden rendes...

András, elmerülve szokásos mozdulataiban, gyorsan felkapta a fejét és barátságtalanul meredt feleségére. – Minek beszél efféléket? Talán kitalálta gondolataimat, melyek reggeltől gyötörnek? De miért beszél ilyen durván? Egyenesen Andriskára céloz, fiúkra, aki nem rendes ember.

Tulajdonképpen nem mondta ki, de biztosan így akarta. Ó, ha mindenki rendes lenne... Tavaly írt karácsony előtt, hogy jön, de azután nem tudott meglátogatni minket. Igen, igen, már többször sem sikerült neki, de legalább hírt adott magáról. Ma már kétszer is voltam a dombon, a péknél, nem hagyott-e a postás levelet nekünk, Mráz András részére és az asszony is ezért volt ebéd után a városban. Semmi. De Andriska nem felejtette el, nem felejtette el, ami nem jelentheti azt, valóban megfeledkezett volna a várkastély alatti bakterházzal, nem, bizonyosan nem tehetett ilyet. Vagy...

-Éva, ne mondd így, miért beszélsz efféléket? Jön az este, ünnep van, nem illik ilyen csúfakat mondani: ráadásul saját fiunkra.

-Hát én talán Andriskáról beszéltem? Mondtam valamit őrá?

Az asszony akart volna még valamit mondani, de nem folytatta. Tiszta inget vett elő a komódból, az ágyra tette és sírva fakadt.

-Te mondd? – Te sem gondolkodsz jól. Tavaly sem jött, azelőtt sem, azt sem tudjuk, él-e még.

András kissé meggörnyedt. Eszébe jutott, hogy az emberen csak egyszer marad meg a ráhullott hó. – No, jön a tavasz, egészen úgy, mint ennél a fűzfánál, az megtelik életerővel, kizöldülnek a vesszők és... Andriska felnő, elviszik a rossz szelek – és nem tudod, merre van és elolvad-e ott a hó...

-Nem mondd jól, Éva. Mit is csinálna itt közöttünk? Ha meg is feledkezett egy kicsinykét rólunk, hát hadd tegye – az feledkezik meg, akinek jól megy sora, hisz tudod, az ember inkább panaszkodik, mint dicsekszik, így inkább legyen feledékeny...

Nehezére esett kimondani ezeket a szavakat, olyan természetellenesnek hangzottak, és maga is érezte, csak a szívét fájdtja, nem okoz még neki sem megkönnyebbülést. Éva is hasonlóképpen gondolhatta – még szomorúbbnak látta, mikor ránézett és az öreg is sietett az oda nem illő könnycseppel kitörülni a szeme sarkából. Nem is bírta tovább, kiment, mintha a neresnicai szél szükségét érezte volna.

A fűzfák azonban már nem zúgtak.

Végtelen csöndesség borult a tájra, a vastag jég alól a víz csörgedezése sem hallatszott, az égbolt fehérré változtatta a sötétséget és a hópelyheket,

melyek lassan szállva csöndesen megtelepedtek a fűzfák csupasz ágain, az őrház tetején, a falakon és az elszomorodó bakteren. A hó már csak ilyen, bármilyen furcsa is, egyként borít be mindent.

-Miért nem gyűjtasz lámpát? – szólt békésen feleségéhez, mikor ismét bement a házba. – Éjszaka van, egészen besötétedett. A hideg megenyhült, esik a hó.

Akár még valamit mondani, de megvárta, amíg meggyullad a lámpa.

-Éva, valami még eszembe jutott!

-Andriskával kapcsolatban?

-Ühüm.

-Igen?

Mráz nem válaszolt azonnal. A pipáját kezdte kirázni és ez hosszan tartott.

-Félóra múlva jön a gyorsvonat, hát talán... Lehet, ezért nem akaródzott írnia sem – és rögvést itt lesz. Hátha így akar betoppanni...

Mrázné gyorsan megfordult.

-Igen, igen, fél nyolckor személyvonat is érkezik, jöhetne ezzel is.

A tűzhelyből kivett újabb széndarab vándorolni kezdett a pipa rézfedele alá.

-Lehetséges, egyszer már így tette, akkor nem is sejtettük. Megjött a személyvonat fél nyolckor és negyedóra múlva már itt is volt az állomásról. Még integetett is az ablakból, nem is tudtuk, csak mikor kopogott az ajtón; nem láttam addig.

-Eh! – zárta le Éva, bár maga is szívesen elhitte volna. Igaz, egyszer így érkezett, de akkoriban gyakrabban jött!

-A vacsorával sem kellene sietnünk - ellenkezett vele Mráz - van még elég idő. Kicsit elsöpröm a havat, reggelre kevesebb marad. A sorompót le sem kell engednem, ki csavarogna ilyentájt. Csak éjfél előtt mennek a fűrésztelepről a misére, aztán reggelig egy teremtetett lélek sem. Kicsit söprögetek.

-Azt hiszem, jönni fog - mondta magában, mikor a havat kezdte elhányni - nem írt és ezért jön.

Mélyen elgondolkozott, a hópelyhek beborították, de mozgása felélénkült a friss levegőn. A csönd átjárta és arra ügyelt, lapátja se ütődjön sem a síneknek, sem a köveknek.

A csengő hangja felriasztotta, szíve gyorsabban kezdett verni.

-Jön a gyors.

Ment lámpát gyűjtani. Feleségét az asztalra borulva lelte, biztos Andriskájáról álmodott.

-Így van jól - örült Mráz - könnyebben várakozik - és hang nélkül igyekezett kifelé, zajtalanul csukva az ajtót. Kint eszébe jutott, elfújhatta a lámpát, nem zavarta így meg Évát és amaz sem égett feleslegesen. Visszament és meggyújtotta. – Elrendezem a gyorsvonatot és egy kicsit elhánynom a havat. Andriska jön, bizonyosan jön. Ha nem is most, a személlyel tényleg. – A vörös zászló helyett lapátot tett hóna alá, amelyekkel eddig a havat hánymta és várt. – Az ablakokra is odafigyelek, lehet, még integet is, így legalább hamarabb tudni fogom. Várni is előbb tudom. Éva alszik, és Andriska majd felébreszti... Hogy megörülne, el is sírná magát. Az asszony könnyekkel is kifejezi örömét, mennyire megörülne. Milyen fáradtság van az asszonyon, még a vacsorához sem állt neki készülni.

– És én? – Igen – úgy bizony, én sem vagyok más. Még az ágat sem tettem a kép mögé. Szenteste, Karácsony és még egy darabkánk sincs fenyőfából. Minden évben volt, most teljesen kiment a fejemből. Igen, valamikor volt még a komódon is volt, egy fenyőfácska, egy igazi egész... Andriska örvendezett, kezet nyújtott, a gyertyák égtek és a házikóban mindenki mosolygott. A neresnicai szél is nevetett, még a vonat kimeresztett szemnek tűnő lámpái is mosolyogtak. Finom illat, a fenyőfa illata...

Mráz András újra érezte az illatot és fájdalom hasított belé, hiszen még fenyőág sincs a kép mögé tűzve. Ennél a gondolatnál gyötrelmek kerítették hatalmába.

-Andriska jön és nálunk a Karácsonynak semmi jele. – Már csaknem felszaladt amoda a hegyre, mint annakidején, mélyen süppedve a friss hóban és már előre örült, melyet Andriska érkezése jelent számukra...

Valahol a Garam vasúti hídján felmorajlott az érkező vonat. András ismerte ezt a hangot és azt is, amely távozását jelzi. Ismeretlen remegés kerítették hatalmába és feszülten figyelt abba az irányba, bár abból az irányból szakadt a hó.

-Nem, Andriska nem jön a személyvonattal. Andriska siet. Integetni fog... figyelek... már jön, jön...- ekkor úgy tűnt neki, hogy az izzó szemek lassan ebbe az irányba repülnek és a feketeség mintha kúszna feléje.

Elérte.

Az ablakok világosak és üresek voltak, de Mráz

András mégis megpillantotta Andriska ruháját. Szíve összeszorult és egyet lépett előre... Elfeledkezett hóna alatt lévő lapátjáról, megragadta és megtaszította a repülni látszó szerelvényt, mely néhány méteren keresztül hurcolta maga előtt és Mráz András a végén legurult a köszórásról.

Andriska sem tudná felkelteni, ha eljött volna.

A gyorsvonat elszágyult, csönd maradt a nyomában. A hideg hópelyhek odébb repültek, némán, unatkozva, lassan. Éjfél előtt tényleg jöttek

a fűrésztelepről, a szentmisére igyekezve, vidáman, beszélgető hangulatban.

-A mi Mrázunk már nem gyújt fényt, - jutott eszükbe, - tavaly még nem aludt, amikor jöttünk, - mondogatták és megindultak a meredek domboldalon.

Csak a hó maradt virrasztani, mely aztán tovább repült, mert ő már csak ilyen: csodálatos módon egyformán lepi be a szomorú és a vidám lelkeket.

Fordította: Papanek László

Utopení v Dunaji v roku 1843

Pán Rudolf Franyó sa vo svojej bohatej literárnej činnosti nevyhol ani opisom tragédie, ktoré v minulosti postihli obyvatel'ov Vašej obce. Jednou z nich je aj nešťastie 15 obyvatel'ov (Hornýák Josef, Eva Ambros, Koszovszky Kata, Elsék Maria, Holba Anna, Hornýák Kata, Kotskofszy Josef, Elsék György, Eva Hornýák, Pintér Anna, Eva Mali, Kis Maria, Potlatsko Maria, Csernik Anna, Petko Anna) ktorí sa 9.7.1843 utopili v Pešti v Dunaji. Svedčí o tom aj zápis v miestnej matrike zomretých, z ktorého však tiež nie je zrejmé za akých okolností k tomu došlo.

Zaujímalo ma, ako mohlo dôjsť k takejto tragédii. Po dlhšom hľadaní na internete sa mi podarilo

nájsť informácie o tejto udalosti, ktoré priniesli noviny PESTI HIRLAP zo štvrtka 13.7.1843 (tieto noviny vychádzali len v nedeľu a vo štvrtok) - viď. príloha. Udalosť sa podľa týchto novín stala v sobotu 8.7.1843 (na rozdiel od dátumu uvedeného v matrike - 9.7.1843). Ďalšiu informáciu o tomto nešťastí priniesli noviny JELENKOR zo štvrtka 20.7.1843 - viď. príloha. Toto nešťastie na Dunaji, ako aj viacero iných viedli k založeniu akéhosi záchranného spolku na Dunaji o čom svedčí správa z novín PESTI HIRLAP zo dňa 30.7.1843 - viď. príloha.

Bc. Roman Slovák

A Dunába fulladtak 1843-ban

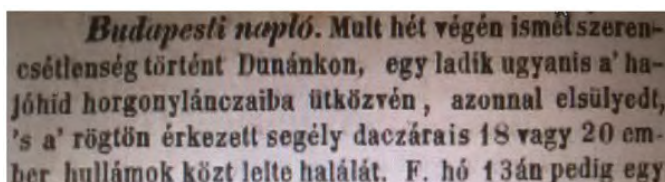
Franyo Rudolf gazdag irodalmi tevékenységében nem került el a megtörtént tragédiákat sem, amelyek a múlt időben a falujuk lakóit érték.

Egyike a 15 lakos szerencsétlensége /Hornýák...../ akik 1843 .7.9 én Pesten a Dunába fulladtak. Erről tanúskodik a helyi halottakról szóló anyakönyv, amelyből viszont nem ismeretes, hogyan történt mindez.

Érdekelt, hogyan történt meg ilyen tragédia. Hosszas keresés után, a neten sikerült információt szerezni az eseményről a Peti Hírlapban írtak róla 1843. július 13 - án. Ez az újság csak vasárnaponként jelent meg.(lásd a mellékletet.) Az esemény szombaton történt 1843 július 8 - án

különbözik a dátum az anyakönyvi beírással 1843. július 9 - én. A JELENKOR is hírt adott az eseményről 1843. július 20 - án. Ez a szerencsétlen esemény a Dunán, és még sok más, igényelték valamiféle mentési csoport létrehozását, amiről a Pesti Hírlap 1843. július 30 án írt (lásd a mellékletet)

Fordította: Marika Wavrecka

V krátkosti o mne

Mám 46 rokov, som ženatý a mám dve deti. Žijem na Slovensku v Štúrove. Som colník, pracujem v Štúrove. Môj otec pochádza ako aj jeho rodičia pochádzali z Vašej obce. V roku 1947 sa presťahovali do vtedajšieho Československa. Keďže medzi moje záujmy patrí aj pátranie po predkoch, tak som sa minulý rok dostal na faru vo Vašej obci. Váš pán farár, otec Tibor mi umožnil prezrieť si matriky kde som našiel údaje o mnohých svojich predkoch až do prvej polovice 18. storočia. Za to jemu, ako aj pánovi Gallaimu veľmi ďakujem.

Prostredníctvom internetu som sa nakontaktoval na pána Rudolfa Franya, ktorý sa okrem iného venuje aj histórii rodnej obce. Potom som ho viackrát navštívil a podebatovali sme. Pri hľadaní na internete som v historických novinách našiel mnoho informácií o Vašej obci. Niektoré z týchto správ sú často krát staršie ako 100 rokov. Tieto informácie som si nafotil a posielam ich pánovi Franyóvi, ktorý ich plánuje v nejakom historickom okienku v mesačníku Kürtös/Trubnik zverejňovať. Možno to niekoho zaujme.

Roman Slovák

Röviden rólam

46 éves vagyok, nős, van 2 gyermekem. Szlovákiában, Šturovban (Párkányban) élek, itt is dolgozom, mint pénzügyőr főtiszt. Apukám, épp úgy, mint szülei több évszázaddal visszamenőleg Pilisszentlászlóról származnak. Az 1947 – ben történő lakosságcseré keretén belül települtek az akkori Csehszlovákiába. A hobbim az elődeim után kutatni, így az elmúlt évben eljutottam Pilisszentlászlóra a plébániára. A plébános Tibor atya engedélyezte, hogy beletekintsek a falu anyakönyvébe ahol megtaláltam az adatokat az elődeimről egészen a 18. század elejéig. Ezért neki, és GALLAI Úrnak hálás vagyok. Interneten keresztül kapcsolatba léptem Franyo Rudolf író –

műfordítóval, aki többek között a falu történelmével is foglalkozik. Többször meglátogattam, beszélgettünk. Az interneten találtam több történelmi információt a faluról. Némely hír 100 évnél is régebbi. Lefényképeztem ezeket, az információkat és elküldtem Franyó Rudolf barátomnak, aki a helyi KÜRTÖS – TRUBNIK újságban a történelmi rovatban megjelenteti.

Lehet, valakit érdekelni fog!

*Tisztelettel: Roman Slovák
Fordította: Marika Wavrecka*

Népszokások hagyományok

December (Karácsony hava – Télelő – Álom hava) az év tizenkettedik hónapja a Gergely-naptárban. Elnevezése a latin “decem” szóból származik, melynek jelentése tíz. A karácsonyi ünnepeknek köszönhetően ez a 31 napos hónap általában a megbékélés, az öröm és a jó hangulat jegyében telik.

Decemberi Jeles napok:

Advent - a karácsonyt megelőző négy hetes időszak, amely az örömteli és meghitt készülődés, várakozás jegyében telik. A keresztények számára a

karácsonyi ünnepkör advent első vasárnapjával kezdődik, és egészen vízkeresztig tart. Az advent eredete a 4. századig nyúlik vissza és számos jelkép, valamit szokás, hagyomány kapcsolódik hozzá. Az adventi időszak a karácsony (december 25.) előtti negyedik vasárnapkal veszi kezdetét és karácsonyig tart.

December 6. - Szent Miklós ünnepe- püspök nevéhez számos legenda fűződik – ezekből alakult ki a ma ismert, szakállas jótevő alakja, aki ezen a napon apróbb ajándékokat hoz a gyerekeknek. Az ajándékozás szokása a 19. század végén terjedt el.

December 13. – Luca napja. A Luca-naphoz számos hiedelem és népszokás kapcsolódik. A legenda szerint Szent Luca keresztény vértanú volt, az egyház azonban nem ismeri el valós történelmi személynek. A Luca-napi hagyományok eredete valószínűleg Gergely-naptár bevezetése előtti időkre vezethető vissza, amikor ez a nap volt az év legrövidebb napja, illetve a leghosszabb éjszakája (ellentétben a mai téli napfordulóval, ami december 21-én van). Magyar nyelvterületen december 13-át „gonoszjáró nap”-nak is nevezik, legismertebb szokása pedig az úgynevezett Luca - szék készítése.

December 25 – 26. Karácsony tradicionális keresztény ünnep, amelyet Jézus Krisztus születésének emlékeztetőre tartanak minden évben. Ez a kétnapos (december 25-26.) ünnep világszerte a nem-keresztény emberek számára is a szeretet, a békesség és az öröm napja, amely az év egyik legfontosabb családi eseményének számít.

A modern hagyományoknak megfelelően az ünneppel együtt jár az ajándékozás, az üdvözlőlapok küldése és a karácsonyi hangulatú díszítés, valamint a karácsonyfa állítás szokása is. A magyaroknál a bensőséges családi összejöveteleket általában 24-e este tartják (szenteste), míg a nyugat-európai országokban erre az eseményre többnyire 25-én kerül sor.

December 31. az év utolsó napja, amelyet a világ számos országában ünnepelnek meg Szilveszter pápa halálának emlékeztetőre. Szilveszter éjszakáján az emberek általában zenés mulatságok keretében búcsúztatják a mulandóságot jelképező óévet, majd éjfélkor köszöntik az újjáéledést, szimbolizáló újévet. A babonák és hiedelmek legszélesebb skálája is ehhez a naphoz kötődik.

Franyó Rudolf

Keresztneveink

Decemberi jeles névnapok és védőszentek

3. FERENC (Xavéri) hitvalló. Meghalt 1553-ban. Jelentős hitterjesztői tevékenysége Ázsiának csaknem egész dél-keleti részére kiterjedt. Áldásos működését a csodák bőséges adománya kísérte. Jelentős része volt a jezsuita rend megalapításában. Xavéri Szent Ferenc a katolikus hitterjesztés mennyei pártfogója. India és Japán apostola.

4. BORBÁLA szűz, vértanú. Meghalt 306-ban. Nicodémiában élő atyja éppen nem akarta, hogy jámbor leánya keresztény legyen. Egy erős kővárba záratta tehát, de Borbála csodálatos módon kiszabadult és keresztény lett. Az embertelen apa erre saját kezével fejezte le leányát. Borbála egyike a tizennégy segítő szentnek. A bányászok, puskaporos tornyok, tűzterek védőszentje. Segítségül kérjük villámláskor, tűzvészkor és hirtelen halál ellen. Barbaros a görögben idegen népek általános jelzője, jelentése görögben és latinban: idegen, külföldi.

24. ÁDÁM. Az isteni Megváltó feltámadása után a pokol tornácából kiszabadította az emberiség ősapját és a mennyi boldogság részesévé tette.

Szent Ádám (rég alakja: Ádám) becézett alakja: Adi. Jelentése a zsidóban: ember, a törökben is: ember.

24. ÉVA. A Szentírás szerint Ádám felesége. Mindketten a paradicsomba éltek, míg a Gonoszlélek bűnre nem csábította őket. De bűnükben több volt a gyarlóság, mint a gonoszság. Bizonyossága ennek az, hogy megvallották és megbánták bűneiket. Az eredeti bűn után elvesztették Isten kegyelmét mindaddig, amíg öszövétségi üdvtörténet befejezésével Jézus Krisztus kereszthalála az ő részükre is megnyitotta a mennyek országát. Éva = Héva a zsidóban: minden élők ősanja.

26. ISTVÁN első keresztény vértanú. Meghalt 34 körül. Az apostoloktól választott hét első diakónus legdicsőbbje, ki telve volt hittel és Szentlélekkel. Csodákat és nagy jeleket művelt a nép között. „Sikerei irigységre ingerelték a zsidókat, akik hamis tanúk alapján azzal vádolták, hogy Mózeszt és Istent káromolta” István hiába védekezett, rárohantak és a városon kívül agyonkövezték.

„Nyitva látta az eget, az ellenségeiért imádkozva aludt el az Úrban.” Szent István a kőfaragók, takácsok, kádárok védőszentje. István - Stephanos a görögben koszorú.

27. JÁNOS apostol, evangélista. Meghalt 100 körül. Sassal szokás ábrázolni, mint az isteni szellem jelképével. Krisztus legkedvesebb apostola, ki az utolsó vacsorán „Jézus kebelén nyugszik”. Jelen volt a megváltó keresztre feszítésénél. Az Úr az ő gondjaiba ajánlotta a Szűzanyát. Élete alkonyán Patmos szigetén írta meg a jelenések könyvét. Szt. János a hittudósok, könyvkereskedők, bányászok, kosárkötők védőszentje. Közbenjárását kérjük szárazság idején és mérges sebesüléseknél. A János napi borszentelés jelentősége az, hogy az apostol a mérgezett bort csodálatosan ártalmatlanná tette. János, jelentése a zsidó vallásban: Isten ajándéka.

29. TAMÁS BECKET angol vértanú. Meghalt 1170-ben. Anglia prímása. Előbb II. Henrik

királybizalmas barátja és kancellárja. Mint prímás nem tűrte az Egyház jogainak csorbítását, azért menekülnie kellett. Mikor visszatért, a királynak fanatikus udvari emberei a templom oltára előtt meggyilkolták. VIII. Henrik 1568-ban elégettette Tamás holttestét.

30. DÁVID király. Meghalt Kr.e. 972-ben. Szent Dávid Jessze fia. Zsidó-ország második királya. Jeruzsálemben politikai és vallási központot létesített. Uralkodása Izrael országának fénykora. Zeneértő, költő és próféta. Zsoltárai örök értékűek. A keresztény művészet királyi öltönyben hárfával ábrázolja. A bűnbánat példaképe. Szent Dávidot járványos betegségek idején hívják segítségül. Dávid a zsidóban kedvenc.

Összegyűjtötte – rendszerezte: Franyó Rudolf

Aranylakodalom Példaértékű házasság ötven éven át

Ritkaságszámba menő érdekes esemény történt községünkben 2017. November 11-én. A Petőfi Sándor utcában lakó Kocskovszki István és kedves felesége Marika, ezen a napon emlékeztek vissza az ötven évvel azelőtt kötött házasságukra. Az ünnepi megemlékezés szűk családi körben, néhány jó barát jelenlétében történt. Fél évszázad, öt évtized, ötven év, egy emberöltő. Akárhogy is

számoljuk, bizony nagyon hosszú idő. István, a vőlegény 1945. január 8-án éppen szülőfalujának szovjetek általi megszállás napjainak egyikén született. Kocskovszki János és Kocskovszki Franciska ősi pilisszentlászlai család harmadik gyerekeként. Iskolás éveit a helyi Általános

iskolában töltötte, majd a környéken vállalt munkát. Alig húszéves, amikor megkapja katonai behívóját. Katonaidejét szülőfalujától messze Pécsen karhatalmi szolgálatban tölti. Marika, a

felesége egy évvel később, szintén téli hónapban 1946. december 17-én látta meg a napvilágot, mint a család második leánygyermeké Pilisszentlászlón. Szülei, Dankovics Sándor és Krkos Mária szintén ősi helyi családok

sarjai. Iskolás éveit is itt a helyi általános iskolában tölti. Kézügyességéből fakadóan varrónő szeretett volna lenni, a sokgyerekes család anyagi helyzete ezt sajnos nem tette lehetővé. Gyári munkára, viszont csak tizenhat éves kora után mehetett. Így, addig kortársaihoz hasonlóan, erdei munkásként

dolgozott, a környékbeli erdőkben. Ebben a munkában már jártas volt, hiszen akkoriban, a szünidőkben már tizenkét éves korunktól végeztünk erdei munkát. Ezt követően szövőgyári munkásként dolgozott. István és Marika házassága, több évi „együtt járás” után történt. A vőlegény katonai szolgálatát befejezve alig huszonkét éves, menyasszonya huszonegy éves volt, amikor, Zahola atya által házasságot kötöttek. Az esküvő a régi szokás szerint, a vőlegény István Béke utcai szülői házában kezdődött, majd a menyasszony Honvéd utcai szülői és egyben szülőházában folytatódott. A jegyespár igazi küzdelme, a

kortársaikhoz hasonlóan, házasságkötésük után kezdődött. Négy év utáni szorgos munka és spórolást követően 1971- ben építkezni kezdtek. 1968- ban leányuk született, akit Zahola atya Mária névre keresztelt. A hat évvel később született fiú édesapja nevét örökölte. Az eltelt ötven év alatt akár a többi családoknál, történtek jó és kevésbé jó dolgok. Sok, oldalnyit lehetne írni mindegyikünk életéről, viszont egy mondattal is ki lehet fejezni, a nagy költőnk szavaival: „Az élet, a küzdelem maga” A szerkesztőség nevében további szép, hosszú életet kívánok!

Franyó Rudolf

Csodafegyverek

A Cro - manoniak talán azért tudták kipusztítani a Neander - völgyieket, mert ismerték a hajítódárdát a szúrólándzsával szemben. Később az íjat és nyilat is. A fáraóknak ezek voltak a fő fegyvereik, de az ő idejükben, Kínában már használták a „nyílpuskát”, sőt annak tízlövetű változatát is. A tatárjáráskor pedig már a löport és az ágyut, a kanócos – löporos „kézigránatot” és a „harcászati rakétát.”

Egy lándzsához erősített „hordozó rakétát.” Mindez kevés volt még a Nagy-fal mögött is a mongolok nyilaival szemben. A „nyílpuska” eljutott, Európába is. Ezért a pápa pápai átokkal sújtott mindenkit, aki a kezébe veszi. Kivéve, ha huszitákra lő vele. Hozzánk Csehországból került,

ahol szlávul szamostreli – nek „önlövőnek”, magától lövőnek nevezték. Ezt magyarul számszer íjnak értelmezték. Ma már „szerszám” íjnak is.

A fekete sereg löfegyvere lett a husziták után. Csésynél viszont a francia sereg genovai számszeríjásai megsemmisítő vereséget szenvedtek az angolszász primitív íjásaival szemben, mert azokat tízszer gyorsabban lehetett újratölteni. Mégis ez lett az Amerikát meghódító konkviztátorok kézi löfegyvere. (Cortes, Pissarró), majd ezer évvel a kínaiak után Bem József újra alkalmazta a röppentyűt, a löporos rakétát...

Losonci Miklós mérnök tanár

Egy könyv margójára

Kint ülök házunk teraszán, ahonnét látszik az egész falu. Lelki szemeim előtt látom a 100 évvel ezelőtti Pilisszentlászlót, miközben Franyó Rudolf „Falu a hegyek között” című kötetét olvasom. Ha jól számolom, ez a 41. kötete. Ezúttal édesapja elbeszélései alapján mutatja be a települést az itt élő emberek ünnepeit és hétköznapijait. Tisztelettel és szeretettel ír a korabeli mesterségekről, szokásokról, hagyományokról, az itt élők ételeiről, az emberekről.

A könyv hozzásegít ahhoz, hogy megismerjük Pilisszentlászló múltbéli arcát, amikor egyáltalán nem volt vezetékes víz – amely 1991-től Franyó Rudolf barátom polgármesteri tevékenységéhez kötődik – amikor még nem járt autóbusz. Választ kapunk arra, hogy miért olyan szűkek az utcák. Megismerteti a kenyérsütést kemencében.

Ma már természetes, hogy a kis boltba vásároljuk a kenyeret. A kemencét a legtöbb helyen le is

bontották, De legalábbis nem használják. A ma ifjúsága számára ismeretlen dolgokról ír. Ők már egy egészen más világba születtek. Nem tudják, mi volt a „ponnyuska”, de természetes és hétköznapi dolog az internet és az okostelefon. Ez így van rendjén. Bizony, sokat változott a világ körülöttünk, de ismerni kell múltunkat, amelyhez a könyv hozzásegít.

Franyó Rudolf könyve jelentős hozzájárulás múltunk megismeréséhez, Hagyományaink ápolásához és megőrzéséhez.

Irodalmi munkásságának, több mint 40 könyvének, a „Kürtös” c. lapnak, és az általa kiadott korábbi

újságnak helye lehetne a „települési értéktárba” is. Emlékszem első könyvére, amely településünk történetét dolgozza fel, amelyet még negyven könyve követett.

Minden magánkiadásban, külső támogatás nélkül. Nevéhez fűződik a falualapítóinak az emlékműve is. Egyszóval sokat tett eddig is a történelmi múlt feltárásában, a hagyományok ápolásában és megőrzésében.

*Ebbéli munkásságához erőt és egészséget kíván
Koncz János nyugalmazott ezredes.*

Pest Megyei Polgárőr Szövetség - Év Polgárőr Egyesülete

Pest Megyei Polgárőr Szövetség 2017. november 11-én tartotta rendkívüli közgyűlését FC Dabas SE Sporttelep konferencia termében. Honvédségi toborzó, elismerések átadása, működési beszámoló és számtalan határozat elfogadása történt a Pest Megyei Polgárőr Szövetség (PMPSZ) november 11-én megtartott maratoni hosszúságú, rendkívüli közgyűlésén. Az előadások után a polgárőr mozgalomért végzett áldozatkész önzetlen kiemelkedő teljesítményt nyújtóknak

elismeréseket, jutalmakat, kitüntetésekkel adott át Török Barnabás, az Országos Polgárőr Szövetség Felügyelő Bizottságának elnöke, illetve dr. Bilisics Péter, a PMPSZ elnöke. Az OPSZ által adományozott Polgárőr Érdemkereszt Arany fokozatát Gidor István, a Cegléd Bede Polgárőr egyesület elnöke, Varga József Mátyás, a Szigetújfalu Polgárőr Egyesület elnöke, illetve Steckl Mátyás, a Pilisvörösvári Polgárőr Egyesület elnöke érdemelte ki. A Polgárőr Érdemkereszt

Ezüst fokozatát Kohári László, az Inárcsi Polgárőr Egyesület elnöke, a Bronz fokozatot pedig Nyemecz Péter, a Galgagyörki Polgárőr Egyesület elnöke vehette át. Emellett még jutalmazták az Év Polgárőrt, az Év Polgárőr Egyesületét, az Év Polgárőr Pedagógusát, lovas

polgárőrt és lovas polgárőr egyesületét. Kiadták a PMPSZ Sajtó díját, Külkapcsolatok díját, és emellett több mint hatvan polgárőr kapott egyéb megyei elismerést.

Dr. Bilisics Péter rávilágított arra, hogy nem kötelező senkinek sem a polgárőr tagviszony, viszont aki belép a szervezetbe, annak magára nézve kötelezően be kell tartani a rá vonatkozó szabályokat. Később beszélt arról is, hogy divat most a paradigmaváltás, ám jó lenne, ha közösen

tennének ennek érdekében. Ismertette, hogy jól működik a csoportos balesetbiztosítás, ami 24 órában 400 polgárőrt biztosít szolgálatának ellátása közben, részt vállalnak az OPSZ minden projektjében, dolgoznak a tagozatok. 2015-höz képest 2016-ban huszonegy százalékkal növekedett a megyében a polgárőrök száma. Tavaly mintegy 800 ezer szolgálati órát adtak az önkéntes bűnmegelőzők, ami négyszerese (!) az előző évihez képest. Király János, a Pest Megyei Polgárőr Szövetség Felügyelő Bizottságának elnöke beszédében rávilágított, hogy 2016-ban összesen nyolc alkalommal ellenőrizte különböző felügyeleti

Fotó: Zsebényi Zoltán

Fotó: Zsebényi Zoltán

szerv a Megyei Szövetséget, és minden ellenőrzés azt állapította meg, hogy jogszerűen működnek. Török Barnabás az OPSZ elnökének nevében köszöntötte az értekezleten résztvevőket, majd a belső ellenőrzés illetve a pénzügyi fegyelem fontosságáról beszélt. Ezután a

közgyűlés az új jogszabályi elvárásoknak megfelelően módosította az Alapszabályát, elfogadta a 2016 évi Működési és Pénzügyi

Beszámolót, a Közhasznúsági Jelentést, megválasztotta a hivatalos székhelyét, megerősítették a tagdíj mértékét, elfogadták az ez évi költségvetési tervezetet.

Döntöttek a küldöttekről, illetve kizárásokról is. Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület az 2017

„ÉV POLGÁRŐR EGYESÜLETE” lett, valamint Soláry Józsefné és Kocskovszki Istvánné polgárőrök vettek át kitüntetést, elismerést. Gratulálunk a kitüntetetteknek, illetve a tagságnak munkájukhoz további sok sikert, erőt és egészséget kívánok.

forrás: OPSZ-PMPSZ

Mihics József

Felkérés idős személy segítségére

2017. november 08-án, 11 óra 48 perckor az egyesületünk felé lakossági bejelentés érkezett, hogy Pilisszentlászló Béke utcában az udvaron az ott lakó idős személy fekszik a földön, és valószínűleg segítségre szorul. Az egyesület két szolgálaton kívüli polgárőr (Tusák József, Kocskovszki István) késlekedés nélkül azonnal eleget tett a felkérésre, és a helyszínen megjelenve megállapította, hogy az idős asszony öregsége miatt megszédült és elesett. Őt a házába segítették, és értesítették a körzeti orvost.

Az idős hölgyet a körzeti orvos megvizsgálta, és megállapította, hogy az eséstől nincsen semmilyen törése, csupán a lábát enyhén ütötte be, további orvosi ellátásra nincs szükség.

Az idős hölgy hozzátartozója- leánya értesítve lett, az intézkedés további eljárását nem igényelt.

Pilisszentlászló, 2017. november 08.

*Mihics József
elnök*

DINPI közös szolgálat

2017. november 14-én közös szolgálatot látott el Mihics József, Tusák József, Mihics Krisztián polgárőr, a Duna-Ipoly Nemzeti Park munkatársával Fehér Balázs természetvédelmi örkerület vezetőjével. Először a Pilisszentlászlói

Vadvirág óvodát látogattuk meg ahol Fehér Balázst természetvédelmi örkerület-vezetőt a kis óvodások a korábban történt közös kirándulás kapcsán rajzokkal várták, valamint az óvodavezető Bebiák Hedvig a polgárőrség vezetőjével közösen egy emléklapot adott át Fehér Balázs részére.

Az óvodavezető megbeszélte a természetvédelmi örrel és a polgárőrséggel, hogy rendszeresen fognak találkozni és a gyerekeknek közös programot szervezni.

Óvodai látogatás után közös szolgálatunkat, járőrözésünket folytattuk a községünk bel és külterületén, elmentünk a Sikárosi, papréti erdei utakra, ahol semmilyen rendellenességet nem tapasztaltunk.

*Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület*

Parkolás - Fő tér

A Facebook közösségi oldalon megjelent egy - minősíteni nem kívánjuk – párbeszéd a 2017. december 02-ai waldorf iskolában megtartott adventre gépjárművel érkezők közterületi parkolással kapcsolatosan. Ezzel összefüggésben a kommentelők a polgárőrséget is említették. A Szabadság téren ki van helyezve egy várakozni tilos tábla a község háza végénél, valamint a KRESZ is szabályozza a parkolás, megállás, várakozás közlekedési szabályait. Az ottani

helyzetet bonyolítja, hogy ott van a menetrend szerint közlekedő volánbusz megállója és fordulója is. A közterület-felügyeletnek, illetve a körzeti megbízottnak van hatásköre ezekkel a szabálytalanul parkoló gépkocsivezetőkkel szemben intézkedni. A pilisszentlászlói kamerarendszert a szentendrei közterület-felügyelet működteti, amiért Pilisszentlászló több százezer forintot fizet évente. A hozzászólók közül beszólt-e valaki a 112-es segélyhívóra vagy esetleg kérte-e a

polgárőrség segítségét ezzel kapcsolatosan? Aki a polgárőrségünk felé a közrend megsértése miatt jelzéssel él, azt az illetékes szervek felé haladéktalanul továbbítjuk. Ha rendezvény előtt a helyi önkormányzat, vagy a waldorf iskola kérte volna a polgárőrségünk közreműködését, akkor

szívesen segítettünk volna, s valószínű, hogy nem lett volna ilyen kaotikus állapot.

*Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület*

Mikulás ünnepség biztosítása a gyerekeknek

2017. december 6-án 17:30 - órai kezdettel rendezte meg a Pilisszentlászló Község Önkormányzata a helyi Mikulás ünnepséget a Pilisszentlászló, Fő terén, aminek a helyszíni biztosítását a polgárőrségünk biztosította. E feladat ellátására egyesületünket a helyi önkormányzat kérte fel előzetesen. Megállapítható, volt, hogy az ünnepségre nagy volt az érdeklődés, arra sokan eljöttek. A Szabadság tér megtelt gyerekekkel, felnőttekkel. A polgárőrségünk tagjai a közlekedés biztonságára ügyeltek, illetve forgalomirányításban vettek részt.

A pilisszentlászlói Mikulás Petőfi Sándor utcából krampuszok kíséretében ajándékkal érkezett a Fő térre. A Télapó a Szabadság téren, zeneszó mellett osztotta ki az ajándékokat. Meleg teát és süteményt osztottak a felnőtteknek, kicsiknek egyaránt.

A biztosítást közösen a Szentendre Rendőrkapitánysággal végeztük, hideg ellenére vidáman és zökkenőmentesen zajlott le a mikulás ünnepség.

A polgárőrségünk részéről a biztosításban 10 fő vett részt.

Munka és Márton napi hagyományőrzés

A Waldorf Iskola tanulói, a temetőnk rendbetétele után alig két héttel ismét, igen hasznos munkavégzéshez

fogtak. Több csoport, váltással, kezdték összeszedni a sok, sok zsákra való szemetet. A hagyományőrzésben, november 11-én Szent Mártonra emlékeztek, aki 316-ban született Pannóniában Savaria (Szombathely) városában. Katona volt a római hadseregben, és felvette a kereszténységet. Egy

nap éppen úton volt télvíz idején, amikor félmeztelen koldust pillantott meg az út mentén.

Kardot rántva egyetlen mozdulattal félbehasította köpönyegét és megosztotta azt a koldussal. Aznap

éjjel álmában megjelent neki Krisztus, vállán a fél köpennyel. Márton, otthagyta a hadsereget, és pap, majd Tourus püspöke lett. 397-ben hunyt el, s ezt a napot, mint az isteni világba való újjászületése napját ünneplik a keresztények.

A Waldorf Iskola tanulói a Márton-napi lámpás ünnepel megpróbálták, mindezt közel hozni, képpé formálni, számukra átélhetővé tenni. A Márton

napja után megváltozott környezetet próbálták érzékelni, azzal, hogy a szobában mindenhol lámpa világított villanyfény helyett. Az ünnepre felkészülve lámpásokat festettek. A szülők is felkészültek, megtanulták a dalokat, elkészítették a lámpásokat, hogy aztán együtt éljék meg az ünnepet.

*Fotók-információk: Dobó Anna
Szöveg: Franyó Rudolf*

Könyörgés megnyugvásért

Ma feléd, vezet minden út
És új életet keltesz szívemben
Lehajtott fővel állok a mindenség közepén
És megtisztulok a te tisztaságodban.

Ó Szűzanya, amit az elmém véteknek ítél
Ugye te nem érzed annak
Mert te tudod hogy állatokból lettünk
a te magasztaloddal.

És szívünkben a te képedet hordozzuk
De vérünkben még az állatok esztelensége munkál
Ó, Szűzanya, bárha létezel, bárha a mi képzeletünk
teremtett
Menekvésünk ölbe borulásnak a rettenetes földi lét
ellen.

Oldozd fel elménk kínjait!
Add, hogy ne tudjuk vétkesnek magunkat
Hogy érzéseinkben legyünk emberek
És bocsánatot nyerjenek elménk gondolatai
Add, hogy ne kelljen megtagadnunk állati
örökségünket!

De mégis a te szívedben lakozzunk
De mégis részesüljünk az örök életnek
ragyogásában
Ó Szűzanya adj nyugalmat
Tenmagadban és én magamban!

*mm...Egy magát megnevezni nem akaró „ősrégi”
barátom ifjúkori verse*

Franyó Rudolf

Levelezés

Kedves Rudi!

Köszönöm a folyamatosan küldött újságot, és hogy el is olvasom arra egy apró észrevételt küldenék. A szlovák nyelvű táblákkal kapcsolatban megjelentettél egy képet a Szentendrei út tábláról. A faluban azonban nincs Szentendrei út, csak Szentendrei utca. Amikor az előző választások alkalmából jártam az aláírások miatt bizony több évtizedek óta ott lakót is csak a saját lakcímkártyájával tudtam meg győzni, hogy az ő lakcíme nem a Szentendrei út, hanem a Szentendrei utca. Ez nekünk létkérdés volt, mert sorra dobták

vissza az aláírásainkat az út és utca felcserélése miatt.

Egyébként örülök, hogy ebben is előrelépés történt, én legszívesebben még Szlovákiába is kiküldeném a képeket, hogy ebben a faluban a Községházán ott a szlovák zászló, az emléktáblán a szlovák felirat, a Janosikova krema, szlovák nyelvű utcatáblák, na és egy szlovákul is publikáló újság. Ez nekem tetszik.

Baráti üdvözléssel: Laczkó István

Válasz a fenti levélre

Üdvözöllek Kedves István!

Köszönöm az észrevételezést. Ezzel kapcsolatban kérlek, olvasd el az alábbi tényeket:

- A jelenlegi Szentendrei utca elnevezése, a II. világháború végéig, illetve 1947-ig Szentendrei út. Szlovák elnevezése már a 13. század végétől, a Hradská cesta volt. Ez az út kötötte össze a Budai várat, a Visegrádi várral. Ez lett volna a menekülés útvonala újabb tatárbetörés esetén a Nyulak - szigetén lévő kolostorban lakó később szentté avatott Margit hercegnőnek. Pihenőhelynek lett kiválasztva második honalapító királyunk IV. Béla által, a mai Templom helyén lévő Kékes kolostor. Szlovák elnevezése még jelenleg is Hradská - ceszta = Vár - út. Ugyanakkor hozzá kell tennem azt is, hogy a településeket, városokat összekötő fő út tehát magyarul ország - út megnevezés is helyénvaló lenne, hiszen Szlovákiában a Hradská cesta, ország utat is jelenthet, hiszen városokat köt össze.

A kérdéses út 1947 - ben, mivel ezen az úton jöttek

be 1944 karácsonyán a felszabadítók, értelemszerűen a Felszabadulás út nevet kapta. A rendszerváltást követően első polgármesterségem idején 1992 - ben néhány képviselő javaslatára ismét Szentendrei út elnevezést szavaztuk meg.

A másik témakörrel kapcsolatban csak annyit, hogy a Községháza és egyéb, helyek zászlóiról elnevezéseiről nem kell képet küldeni, hiszen Szlovákia számos jelentős közéleti személyisége járt már községünkben. Miniszterhelyettes, nagykövet, oktatásügyi miniszter valamint számos parlamenti képviselő, és pártvezető is sörözött már a Jánosikban. Még nálam is jártak és a szlovák nyelvű sírfeliratokat, az alapítók, hősi halottaink emlékművét, és Szent László mellszobrát is megmutattam nekik minden alkalommal.

A Kürtösről is tudnak régi barátom Jozef Schwarz sajtóreferens által.

Kedves István, észrevételezésedet, javaslataidat ezen, soraim erejével is megköszönve őszinte barátsággal,

Franyó Rudolf.

Kutya hűségese őrző

Mikor egyre többen lettek az emberek és egyre rosszabbak voltak, az Úristen, megbüntette őket árvízzel. Csak Noé épített bárkát magának, családjának és állatainak.

Látástól sötétedésig vágta a fákat, reggeltől estig faragta a Pallókat és az Úristen minden nap emlegette:

- Noé, dolgozz szorgalmasan, építs kitartóan, mert nemsokára jön az özönvíz! Noé dolgozott szorgalmasan, kitartóan, de a munkája felesleges volt – amit nappal felépített, azt valaki mindig szétdobálta. Minden ördög a pokolból azon volt, hogy ő is elforduljon az Úristentől.

De Noé az Úristent odaadóan szerette, most is teljes szívből imádkozott:

- Istenem, jó Istenem, segíts nekem, mert ha nem

segítesz, a munkám felesleges lesz!

- Ne félj Noé, - vigasztalta Úristen, - adok neked négy őrzőt, akik őrizni fogják a bárkát estétől reggelig. Küldött is neki az Úristen négy kutyát.

A kutyák nagyok voltak és bátrak, minden éjjel őrizték a bárkát négy oldalról és semmilyen ördög meg sem

tudta közelíteni.

Azóta szeretik az emberek a kutyákat, hűséges őrzőként, azóta őket az összes állatok közül a legszívesebben.

Maros Madacov, (Madács Imre családjából) Karácsonyfánál c. könyvéből fordította: Franyó Rudolf

Gazdakalendárium

„Egyszerűen csak haza kéne menni. A régi házat rendbe tenni. Tejet inni, kenyeret enni. Lelassult szívvel áttelelni”. Az év legutolsó hónapja a Télapóról és a Jézuskáról szól, amíg az ember gyerek. Később már ő maga mindkettő. Egyszer azt mondtam a három gyerekemnek, hogy nyugodtan megköszönhetik a karácsonyi ajándékot. Mire azt mondták, hogy azt a Jézuska hozta. Erre kénytelen voltam azt felelni, hogy ez igaz, de én adtam neki rá a pénzt. Erre nagyon elgondolkodtak. A disznótorról nem akarok írni, azon részt kell venni. A mezőről és a kertből beszorulnak az emberek a műhelybe, lakásba a kályha mellé. Minden embernek van Achilles sarka, sebezhető pontja. Nekem a kályha az. Tíz éves koromig cserépkályhás lakótelepen élhettem. Akkor „bejött a nyolcvanfilléres fűtőolaj. Ami a fához képest ingyen volt. A következő télen már egy forint nyolcvan fillérbe került. Egy évre rá már kettőnyolcvan volt a orosz fűtőolaj, ami már sokkal drágább volt, mint a fa, de addigra Magyarországon már szinte minden cserépkályha szét lett verve. A pokolba vezető út is jó szándékkal van kikövezve. A tökéletes cserépkályhák helyett ott maradtunk a bűdös veszélyes, üzemképtelen és méregdrága olajkályhák. Mire az egész ország megvette ezeket”bejött” a gáz. Az ország összes olajkályha is kidobódott. Kisebb vagyonokért bevezették a gázt. Ez is drágább a fafűtésnél és robbanásveszélyes is. A faluszéli rőzse helyett Szibéria legutolsó végéről jön a tüzelni való, mert a rőzsegyűjtés „természetesen” szigorúan tilos. Térdig áll minden erdőnkben a rőzse, de elvinni nem szabad, inkább korhadjon el. Az önkormányzat vitet a közmunkásokkal „kegyelemtűzifát” annak, aki pitizik érte, de az öngondoskodás tilos. Olyan ez, mint a bálnavadászat. Eredetileg evezős csónakból vadászták a

bálnákat kézi szigonyokkal. Ezzel a módszerrel, a bálnák egyáltalán nem voltak veszélyeztetve. Csakhogy ezután szigonyágyús „hadihajókkal” kezdték irtani őket. Végül betiltották a csónakos bálnavadászatot is. Amennyi rőzsét az emberek a hátukon haza tudnak vinni, azt meg kellene engedni, de az erdei utakat továbbra is zárva lehetne tartani, mint eddig is. A gépesített fahordás

ellen. Az emberiség mindig egyik végteléből a másikba esik. Ahogy a kiképző tisztem mondta a katonaságnál: „Maguk már megint a magas ló másik oldalára estek”. A gázfűtés sokkal kényelmesebb, mint a fa. A kényelem viszont egészségtelen és veszélyes. A fahordás, hasogatás hamuzás felkelti az embert a karosszékből, ami statisztikailag is hosszabbítja az életet. A tűz látvány, hangja, illata nélkül is lehet élni, de nem érdemes. Tízről hatvanéves koromig olaj, gáz és távfűtéses lakótelepeken laktam, de nem éltem. Mert milyen „élet” az, ahol az emberektől még a házi tűzhelyhez való jogot is elveszik. Vegetálás! Hazánk lakosságának negyven százaléka él lakótelepeken. Ez, is az orosz megszállás következménye. A Lajtán túl ilyeneket nem látunk, hanem bitumenúton megközelíthető tanyákat. Onnan tíz év után kimentek az oroszok. Szabadságharc nélkül is. Visszatérve a fafűtéshez. A cserépkályhám estétől reggelig csak 2-3 fokot engedi lehűlni a

hálósobámat. Minél nagyobb a tömege, annál nagyobb a hőtároló képessége. Minél apróbbra van hasogatva a fa, annál kevésbé füstöl, kormol, ha belevilágítunk elemlámpával a kéménybe az teljesen korommentes, ha sose tüzelünk nyers fával. Kellemes Karácsonyt és Boldog Újévet!

Losonci Miklós mérnök tanár

Idén is megérkezett a Mikulás

A gyerekek nagy örömeire idén már negyedszer érkezett egyenest községünk fő terére a Mikulás.

Az eddigiekhez hasonlóan idén is megrendezésre került a Mikulás napi rendezvény.

Az eddigi mikulások sokszor talán nem is Lappföldről jártak. A felmelegedés miatt előfordult hogy lovas szán helyett krampuszok által húzott kerek kocsin érkezik messzi északról és a Béke utcán át, kerül községünk központjába. Idén azonban végre, már kegyes volt az időjárás és hóval borított földön sikerült megérkeznie Pilis hegység legszebb községébe. A türelmetlen gyermekek, megsejtve érkezését, eléje futottak. A zord időjárás ellenére felnőttek gyerekek jelentős

létszámmal jelentek meg a Községháza előtti téren. Fogyott a meleg tea, forralt bor és a sütemények. Szólt a zene és énekszóval várták a gyerekek a Mikulást, aki minden gyermeket megajándékozott. A gyerekek a Télapóval és a krampuszokkal együtt játszottak.

Az önkormányzat által szervezett és finanszírozott példaértékű ünnepségen, falunk több mint kétszáz tizennégy év aluli gyermeke kapott ajándékot. Igen nagy örömmel tapasztalhattuk, hogy a már említett zord időjárás ellenére megjelentek a műsor végéig kitartottak.

Csodálatos szervezés, odaadó lelkes közösségi szellemű munka uralta a rendezvényt.

Köszönet mindenkinek, aki bármilyen formában hozzájárult ehhez a csodálatos estéhez!

Mikulás történelmi háttere röviden

„Volt egy szomszédja, nemes ember, aki szükségre jutván, három szűz leányát utcalánynak adni kényszerült, hogy szégyentelen üzletük

jövedelméből élelemhez jussanak. A szentnek tudomására jutotta dolog, és elborzadta gyalázatos bűn miatt. Egy csomó aranyat rejtett egy kendőbe, és az éj leple alatt, az ablakon keresztül titokban bedobta a házba, majd ugyanolyan titokban távozott. Reggel felserkenvén az ember megtalálta az aranyat, és Istennek hálát adva, kiházásította elsőszülött leányát.”

(Részlet a Legenda Aureából, mely a legismertebb Szent Miklós történetet meséli el)

343. december 6-án hunyt el Szent Miklós, a kis ázsiai Myra püspöke, akit a későbbi korokban a keresztények a gyermekek, a tengerészek, a kereskedők és a

gyógyszerészek patrónusaként tisztelték. Miklóst a legendák az elesettek bőkezű támogatójaként őrizték meg, ebből eredően pedig emléknapja – december 6. – a nyugati kultúrkörben a gyermekek megajándékozásának ünnepe lett. A „Mikulás” tehát nagyon is valóságos személy volt, ennek ellenére alakjáról, életéről csak a középkorból fennmaradt legendákból tájékozódhatunk.

Érdekességgként, még csak annyit, hogy a magyar nyelvterületen Mikulás alakjára használatos Télapó elnevezés csak az 1950-es évek óta terjedt el. Ezzel a szocializmusban tévesen összemosták a különböző kultúrkörök hagyományait. A képzeletbeli ajándékosztó alakjának elnevezésére régóta használt „Mikulás” elnevezés 1856-tól ered. Egy olyan népi mesealak, aki december 6-án, Szent Miklós napján megajándékozta a gyermekeket. A Mikulás szó, szláv származású és a névvel együtt az ajándékozás is így terjedt el.

Franyó Rudolf

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomda, nyomdai előkészítés: Technova 2004 Kft. | technovaszentendre@gmail.com • 06 30 280 5189

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015